

ควีนหลง.. จากค่าย

เมื่ออ่านชื่อคอลัมน์กันดแล้ว ก็คงทราบดีว่าผมกำลังจะคุยให้ท่านผู้อ่านฟังเกี่ยวกับข้อมูล ความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เก็บตกมาจากการเข้าค่าย ขอบอกก่อนนะว่าไม่ใช่เป็นการเข้าค่ายธรรมดา แต่เป็นการเข้าค่ายเพื่อปลูกฝังบุคคลที่ได้รับการอบรม ให้เป็นคนที่มีจิตใจเข้าถึงการเป็นผู้นักสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง ตอนนั้นท่านผู้อ่านอาจจะยังสงสัยว่า ทำไมจะต้องมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเหล่านี้ด้วย ผมก็ขอตอบว่า สภาพแวดล้อมในปัจจุบันของโลกเรากำลังเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมากมา เนื่องจากความเจริญ ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบกับความมั่งคั่งของมนุษย์ ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น แหล่งน้ำเน่าเสีย อากาศเป็นพิษ ปัญหามลพิษทางอากาศ ซึ่งเป็นตัวการที่ทำให้ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล การลดลงของโอโซนในบรรยากาศ ทำให้ประชากรมนุษย์เป็นโรค มะเร็งในผิวหนังกันมากขึ้น และนอกจากนี้ ยังมีปัญหาสิ่งแวดล้อมอีกมากมายที่เกิดขึ้น จนไม่สามารถนำมาบรรยายได้หมดภายในหน้ากระดาษเพียงหน้าเดียวได้

ในการจัดค่ายสิ่งแวดล้อมที่ผมได้ไปเข้าค่ายมานั้น เป็นการจัดของบุคคลกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเรียกตนเองว่า "กลุ่มนักภูมิศาสตร์รุ่นเยาว์" เพื่อ

เด็กค่าย นาสอศึกษา เกตุตะพันธ์

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม" ซึ่งทั้งหมดนี้ เป็นรุ่นที่เรียนอยู่ที่ ภาควิชา ภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งกำลังศึกษา อยู่ในระดับปริญญาโทและปริญญาตรี โดยค่ายแรกที่จัดขึ้นนั้นมีชื่อว่า "ค่ายสื่อความหมายเพื่อการอนุรักษ์มรดกไทยเบื้องต้น" ทางโรงเรียนของเราได้ส่งสมาชิกในชมรมไปเข้าค่ายในครั้งนี้จำนวน 22 คน เข้าค่ายร่วมกับ ร.ร. ปรีณสรอยแอสลวีวิทยาลัย ร.ร. ส่วนบุญญูปถัมภ์ และ ร.ร. กาวิละวิทยาลัย ในวันที่ 5 - 7 ธ.ค. 2534 ณ ร.ร. สิงวาลวิทยา ต.สเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในบริเวณอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย รวมจำนวนนักเรียนทั้ง 4 โรงเรียนนี้ทั้งสิ้น 69 คน

ในการเข้าค่ายครั้งนี้ พวกนี้ก็ได้จัดกิจกรรมให้หลาย ๆ อย่าง เช่น การบรรยายจากวิทยากร ชมสไลด์ เล่นเกมส์ เดินป่า และกิจกรรมรอบกองไฟ พวกนี้ ๆ ทุก ๆ คนจัดการเข้าค่ายครั้งนี้ได้ดีมาก ทุกคนที่ได้ไปเข้าค่ายรับรองว่าจะต้องบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้ในความทรงจำอย่างที่ไม่อาจจะลืมเลือนได้ ความผูกพันและมิตรภาพต่าง ๆ ที่เราทุกคนมีให้กัน ซึ่งรวมถึงนี้ ๆ ทุกคน ที่ได้มาช่วยในการจัดค่ายครั้งนี้ด้วย นอกจากจะมีพวกนี้ ๆ จากภาควิชาภูมิศาสตร์แล้ว ยังมี

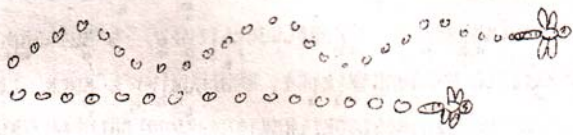
พวกนี้ ๆ จากวิทยาลัยครูเชียงใหม่มาให้การช่วยเหลือด้วย อาจบอกได้ว่า พวกนี้ ๆ ได้ให้การดูแล เอาใจใส่เป็นอย่างดี อาหารมือเย็นจากฝีมือพวกนี้ ๆ ซึ่งตั้งใจทำอย่างสุดฝีมือ พวกนี้จะให้พวกเราทานก่อนเสมอ และในบางมื้อพวกเราทานมากเป็นพิเศษ จนอาหารหมดไป พวกนี้ ๆ เขาก็ไม่ว่าอะไร เพราะคงคิดว่าจะให้พวกเราได้อิ่มหน้าสำราญกันทุกคน และพวกนี้ ๆ เขาก็นั่งทานข้าวกับน้ำแกงที่เหลืออยู่พอตกกลางคืน อากาศเริ่มเย็น บางคนไม่ได้เอาผ้าห่มติดตัวมาด้วย พวกนี้ ๆ ก็ยอมสละผ้าห่มของตนเอง มาให้พวกเราได้อุ่นกันหนาวกันแล้วพวกนี้ ๆ เขาก็ไปนอนรอบกองไฟ ห่มด้วยผ้าบาง ๆ ที่พอจะหาได้ และยังมีอีกหลายสิ่งหลายอย่างที่แสดงถึงความเสียสละ และความเอาใจใส่ที่พวกนี้ ๆ มีต่อพวกเรา จนทำให้สมาชิกทุกคนที่ได้ไปเข้าค่ายไม่สามารถลืมเลือนความผูกพันของค่ายนี้ไปได้เลย การเข้าค่ายครั้งนี้เป็นค่ายที่ผมประทับใจมากที่สุดในชีวิต เท่าที่ผมได้ผ่านการเข้าค่ายมา ที่ลืมไม่ได้อีกเช่นกัน ก็คือ วิทยากรอีกหลายท่าน ที่ได้สละเวลาส่วนตัว มาให้ความรู้ ความเข้าใจ และคำแนะนำรวมถึงแนวทางต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทุกคนที่ได้ไปเข้าค่ายเริ่มเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น มีความตระหนัก และต้องการเป็นผู้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น พวกนี้ ๆ ได้เริ่ม

จุดประกายไฟแห่งความเป็นนักอนุรักษ์ให้กับพวกเรา โดยในวันสุดท้าย ได้จัดให้มีการรวมกลุ่มกันเป็นโรงเรียน โดยให้แต่ละโรงเรียนหาปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับทางโรงเรียน และทำโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ ซึ่งก็พอดีที่ทางชมรมรักษาสีเขียวของทางโรงเรียนเรา ได้เตรียมการที่จะจัดโครงการแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องขยะอยู่แล้ว ซึ่งเราเรียกโครงการนี้ว่า "โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม" ดังนั้นเราจึงได้นำโครงการนี้ เสนอต่ออาจารย์ พี่ ๆ และนักเรียนที่ได้เข้าค่ายได้ทราบถึงโครงการของเราสำหรับโครงการของโรงเรียนอื่น ๆ ก็อยู่ในเกณฑ์ดีเช่นกัน ซึ่งทุกโครงการล้วนแต่เป็นโครงการที่ดีทั้งสิ้น

จากการติดต่อข่าวสารกับทั้งสามโรงเรียนนี้ ก็พอจะทราบว่าที่ ร.ร. ปรีณสรอยแอสลวีวิทยาลัย ในขณะที่นักเรียนที่ได้รับการเข้าค่ายในครั้งนี้กำลังดำเนินการอย่างเต็มที่ ในการพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น โดยจะเริ่มโครงการที่เด็กชั้น ป.6 สำหรับโครงการในอีก 2 โรงเรียนที่เหลือ ก็คงอยู่ในการเตรียมวางแผนงาน และอีกไม่ช้าเราคงจะได้เห็นผลงานพวกเขาอย่างแน่นอน

นอกจากพวกนี้ ๆ จะจัดค่ายของทั้ง 4 โรงเรียน ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังจัดให้มีการเข้าค่ายลักษณะเดียวกันอีกค่ายหนึ่งในวันที่ 8 - 10 ธันวาคม 2534 ซึ่งมีโรงเรียนที่มาเข้าร่วมเข้าค่ายคือ ร.ร. วัฒนโชนายักษ์ ร.ร. นวมินทร์ราชศึกษา ร.ร. สาธิตมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ และร.ร. สามัคคีวิทยาคม จ. เชียงราย ซึ่งการเข้าค่ายทั้งสองค่ายนี้ พวกเราจะจัดเลือกผู้ที่ได้เข้าค่ายในแต่ละค่าย ค่ายละ 30 คน มาเข้าค่ายรอบที่สอง เป็นจำนวนทั้งสิ้น 60 คน และคัดเหลือ 30 คน เพื่อเข้าค่ายรอบต่อไป และในครั้งสุดท้าย จะคัดเลือกเหลือ 15 คน เพื่อเข้าค่ายนานาชาติที่เชียงดาวต่อไป ซึ่งนับว่าเป็นโอกาสอันดีสำหรับผู้ที่ได้ไปเข้าค่าย ส่วนผู้ที่ไม่ได้ไปเข้าค่ายในครั้งนี้ ก็อย่าเพิ่งเสียใจไปเลยนะครับ ผมคาดว่า คงจะมีโครงการในลักษณะนี้ออกมาอีกแน่นอน แต่คงต้องอดใจรอกันสักนิดนะครับ

หลังจากช่วงรอกการคัดเลือกและเตรียมการในการจัดค่ายครั้งที่สองนี้ พวกนี้ ๆ (เก๊ซเดิมแหละ) ได้ช่วยกันจัดค่ายพิเศษขึ้นมาอีกค่ายหนึ่งชื่อว่า "ค่ายทัศนศึกษา" ซึ่งจัดในวันที่ 28-29 ธันวาคม

อุดมสมบูรณ์ดี สัตว์ที่มากินโป่งจะมีจำนวนน้อยลง ในบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติแห่งนี้ ได้สร้างโป่งเทียมขึ้น โดยนำก้อนเกลือน้ำมาบดแล้วใส่ลงไป ใส่เกลือและน้ำลงไปด้วย สัตว์จะได้กลิ่นของเกลือ ทำให้คิดว่าบริเวณนี้เป็นโป่งธรรมชาติโดยทั่วไป

ในเช้าของวันสุดท้าย เราได้ไปเดินดูกันจนถึงเที่ยง โดยใช้กล้องส่องทางไกล ในช่วงการเดินทง ก็พบนกต่าง ๆ หลายชนิด ส่วนมากจะไม่ค่อยรู้จัก ต้องเปิดหาคำในคู่มือดูอีกทีหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดี นับเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งสำหรับคนที่ได้มีส่วนร่วมในการเข้าค่ายครั้งนี้ เพราะว่าค่ายครั้งนี้ เป็นค่ายแรกที่เกิดขึ้น ในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่า เชียงคองสเทพ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าพวกเราเป็นรุ่นบุกเบิกนั่นเอง ซึ่งหลังจากนี้คงจะมีการเข้าค่ายต่าง ๆ เกิดขึ้นมา ทำให้ศูนย์แห่งนี้เป็นที่รู้จัก และมีผู้มาศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ มากขึ้น สมกับชื่อของศูนย์นี้ใจละครับ ซึ่งนั่นแหละ เป็นจุดประสงค์หลักของการจัดตั้งศูนย์เลยแหละ

2534 ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าเชียงคองสเทพ ซึ่งมีกิจกรรมหลาย ๆ อย่างที่น่าสนใจ คือ การฟังบรรยายจากวิทยากร ปฏิบัติการตั้งค่ายพักแรม ประกอบอาหาร ศึกษาพฤติกรรมของสัตว์ป่า และนกในบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าเชียงคองสเทพ

ค่ายทัศนศึกษา เป็นค่ายที่สนุกพอสมควร ได้เนื้อหาสาระ ประกอบกับได้เห็นพฤติกรรมของสัตว์ป่าชนิดต่าง ๆ ที่อยู่ในป่า ซึ่งมีการไปดสัตว์ทั้งในเวลากลางวันและในเวลากลางคืน

เป็นที่น่าเสียดายว่า การเข้าค่ายครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาเพียงแค่ 2 วัน 1 คืน จึงมีเวลาที่ใช้ในการดูสัตว์น้อย ซึ่งในเวลากลางคืนนั้น พวกผู้ชายและพวกนี้ ๆ ราวสิบกว่าคน ได้เดินไปดสัตว์ ก็พบแต่สัตว์จำพวก กิ้งก่าเท่านั้น คงเป็นเพราะว่ามีคนมากเกินไป ทำให้เกิดเสียงดัง สัตว์จึงหนีไปก่อน

สำหรับพวกนี้ ๆ ก็ไปแอบดสัตว์บริเวณโป่ง แต่ก็ไม่พบสัตว์มากนัก โป่งเลย ซึ่งปกติแล้ว สัตว์กินพืชจำพวกสัตว์กินใบจะมากินโป่ง (จริง ๆ แล้วจะเรียกว่ากินคองไม่ถูกนัก ถ้าจะให้ถูกจริง ๆ ก็คงจะแค่เลียเท่านั้นแหละครับ) ซึ่งบริเวณที่เรียกว่าโป่งนี้ จะมีแร่ธาตุที่สัตว์ต้องการอยู่ โดยเฉพาะในหน้าแล้ง สัตว์จะมากินมาก พอถึงหน้าฝน มีอาหาร

อ่าน ๆ ดูแล้วรู้สึกอย่างไรบ้างครับสำหรับค่ายต่าง ๆ ที่ผมได้ไปสัมผัสมาด้วยตนเอง และได้นำมาเล่าสู่กันฟังในครั้งนี้ ก็คงจะให้ความเพลิดเพลินและให้สาระแก่ท่านผู้อ่านไม่มากก็น้อยนะครับ ไหน ๆ ก็พูดเรื่องค่ายสิ่งแวดล้อมกันแล้ว ก็บอกกล่าวเกริ่นไว้สักนิดว่า ในขณะที่ทางชมรมรักษาสีสิ่งแวดล้อม กำลังจัดค่ายสิ่งแวดล้อม สำหรับสมาชิกในชมรมรักษาสีสิ่งแวดล้อม ซึ่งคงจะเป็นในรูปแบบของการเข้าค่ายทั่ว ๆ ไป นอกจากจะมีกิจกรรมการบรรยายต่าง ๆ แล้ว ก็จะมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น สันทนาการ หรือการบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น คาดว่าจะจัดขึ้นราว ๆ ต้นเดือนกุมภาพันธ์นี้แหละครับ สำหรับผมก็คงตั้งใจไว้แค่นี้ และขอให้พวกเราทุกคนช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีไว้ให้อยู่กับพวกเรานาน ๆ ช่วยกันละ ไม่คนละมือละครับ

